

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๑/๒๕๔๕

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ตาลสุ่มแก้วพรหม ที่ ๑ นางวรรณภา แก้วพรหม ที่ ๒ และนายสมภาร แก้วพรหม ที่ ๓) ในคดีแพ่งของศาลจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ตาลสุ่มแก้วพรหม ที่ ๑ นางวรรณภา แก้วพรหม ที่ ๒ และนายสมภาร แก้วพรหม ที่ ๓) ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๖๑๔/๒๕๔๕ ของศาลจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรี จำกัด ผู้เข้าสวมสิทธิ์แทนเป็นโจทก์ฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัด ตาลสุ่มแก้วพรหม ที่ ๑ นางวรรณภา แก้วพรหม ที่ ๒ และนายสมภาร แก้วพรหม ที่ ๓ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานี ในฐานความผิดกู้ยืม คำประกัน บังคับจำนอง โดยฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๐ จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินไปจากโจทก์จำนวน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๑ ได้รับเงินไปครบถ้วนแล้วในวันทำสัญญาตกลงเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงสุด ขณะทำสัญญาเท่ากับอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี กำหนดชำระเป็นรายเดือนและจะชำระคืนให้โจทก์ภายใน ๑๒๐ เดือน เพื่อประกันการชำระหนี้ จำเลยที่ ๒ ได้จดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๕๒๒๓, ๔๕๒๒๔, ๔๕๒๒๕, ๔๕๒๒๖ ตำบลคำน้ำแซบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่โฉนดเลขที่ ๒๗๔๘๖ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี และจำเลยที่ ๓ ได้จดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๘๗๐ ตำบลตาลสุ่ม อำเภอตาลสุ่ม จังหวัดอุบลราชธานี พร้อมสิ่งปลูกสร้างไว้แก่โจทก์ และจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ทำสัญญา คำประกันโดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ หลังจากจำเลยที่ ๑ ได้รับเงินไปแล้วได้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์เพียงบางส่วน จำเลยที่ ๑ มีหนี้ค้างชำระเป็นต้นเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ย ๒,๒๒๖

,๕๘๐.๘๒ บาท รวมเป็นเงิน ๕,๔๒๖,๕๘๐.๘๒ บาท โจทก์บอกกล่าวทวงถามแล้วแต่จำเลยทั้งสามไม่ชำระ ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมชำระหนี้ให้แก่โจทก์จำนวน ๕,๔๒๖,๕๘๐.๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปีของต้นเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนให้บังคับยึดทรัพย์จำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ

จำเลยทั้งสามยื่นคำให้การและแก้ไขคำให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากโจทก์ได้โอนหนี้ไปให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรีแล้ว และหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตามพระราชกำหนดบริหารสินทรัพย์ไทย มาตรา ๓๐ โจทก์คิดคำนวณดอกเบี้ยฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เรื่องกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด โจทก์ไม่ได้บอกกล่าวบังคับจำนองไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ การบอกกล่าวบังคับจำนองไม่ชอบ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ไม่เคยมอบอำนาจให้บุคคลใดไปจดทะเบียนจำนอง สัญญาจำนองและสัญญาค้ำประกันไม่สมบูรณ์ เนื่องจากคู่สมรสไม่ได้ให้ความยินยอม สัญญาจำนองและสัญญาค้ำประกันเป็นโมฆะ

ศาลจังหวัดอุบลราชธานี ได้มีคำสั่งระหว่างการพิจารณาให้บังคับสืบพยานจำเลย คดีเสร็จการพิจารณาและศาลได้มีคำพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไปจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยให้นำเงินที่จำเลยชำระในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๓,๘๓๐.๘๕ บาท วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ไปหักชำระเป็นดอกเบี้ย หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบ ให้ยึดที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๔๕๒๒๗, ๔๕๒๒๘, ๔๕๒๒๙, ๔๕๒๓๐ ตำบลค้ำน้ำแซบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๗๔๘๖ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๘๗๐ ตำบลตาลชุม อำเภอดงตาล จังหวัดอุบลราชธานี พร้อมสิ่งปลูกสร้างในที่ดินดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ หากได้เงินสุทธิไม่พอชำระหนี้ให้บังคับเอาทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วนกับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท

จำเลยทั้งสามได้อุทธรณ์คำสั่งศาลจังหวัดอุบลราชธานีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๓ และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ร้องทั้งสาม โดยศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ บัญญัติว่า การอุทธรณ์

ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวมิได้บังคับเฉพาะกรณีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นเท่านั้น ทั้งอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามก็ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำพิพากษายกคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสามจึงต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์มาวางศาลอุทธรณ์ เมื่อจำเลยทั้งสามอุทธรณ์คำสั่งโดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบแม้ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสาม ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ก็ไม่รับวินิจฉัยให้ พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสาม

จำเลยทั้งสามฎีกาต่อศาลฎีกา และยื่นคำร้อง ขอให้ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสาม เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า เนื่องจากคดีนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำพิพากษายกอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาโดยอ้างว่า จำเลยทั้งสามไม่ได้วางเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แก่คู่ความฝ่ายอื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ จำเลยทั้งสามเห็นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ที่บัญญัติว่า “.....และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย.....” นั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “บุคคลเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” และมาตรา ๓๐ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้” เนื่องจากการที่บทบัญญัติมาตรา ๒๒๕ ดังกล่าวกำหนดให้มีการวางเงินพร้อมกับการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนั้นบุคคลที่มีฐานะยากจนย่อมไม่มีเงินวางและย่อมที่จะไม่ได้รับความเป็นธรรมที่จะได้รับความคุ้มครองจากศาลยุติธรรมในชั้นอุทธรณ์หรือชั้นฎีกา จำนวนเงินดังกล่าวจะขอลุเลาการบังคับหรือขอดำเนินคดีอย่างคนอนาถาไม่ได้ บทบัญญัติของมาตรา ๒๒๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าวจึงเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมแก่บุคคลเพราะเหตุความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจและขัดต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีผลตามมาตรา ๖ กล่าวคือ บทบัญญัติดังกล่าวในมาตรา ๒๒๕ ใช้บังคับไม่ได้ ปัญหาข้อโต้แย้งนี้ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมาก่อน จำเลยทั้งสามผู้ร้องจึงขอให้ศาลรอ

การพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งข้อโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสามเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔

ศาลฎีกาได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ความว่า เมื่อจำเลยทั้งสามยื่นคำร้อง เข้ามาว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ที่กำหนดให้มีการวางเงินพร้อมกับการยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ซึ่งบุคคลที่มีฐานะยากจนย่อมไม่มีเงินมาวาง ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรมที่จะใช้ สิทธิอุทธรณ์ฎีกา ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจ ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ และไม่ปรากฏว่า มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยทั้งสามตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๓๐ “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพ ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๒๒๕ “การอุทธรณ์นั้นให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นสำเนาอุทธรณ์ต่อศาล เพื่อส่งให้แก่จำเลยอุทธรณ์ (คือฝ่ายโจทก์หรือจำเลยความเดิมซึ่งเป็นฝ่ายที่มีได้อุทธรณ์ความนั้น) ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๕ และมาตรา ๒๓๖”

ประเด็นการวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ บัญญัติรับรองให้บุคคลมีความเสมอภาคในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ หลักการของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มีสาระสำคัญว่า จะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกันไม่ให้เกิดต่างกันและจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญไม่เหมือนกันไม่ให้เกิดเหมือนกัน และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ คือ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้น ซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยต้องยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ การที่กฎหมายกำหนดให้ผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ เพราะในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาลส่วนแบ่งเป็นเรื่องพิพาทกันระหว่างเอกชนกับเอกชนตามกฎหมายและการดำเนินคดีใช้ระบบกล่าวหาซึ่งเป็นภาระของคู่ความที่จะต้องพิสูจน์และแสวงหาพยานหลักฐานกันเอง คู่ความจึงย่อมจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการ ดังนั้นเงินค่าธรรมเนียมที่ผู้อุทธรณ์ต้องวางต่อศาลนั้น คือ เงินค่าฤชาธรรมเนียมที่ผู้อุทธรณ์จะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งคู่ความฝ่ายนั้นได้เสียไปในการดำเนิน

กระบวนการพิจารณาตามที่ศาลชั้นต้นกำหนดในคำพิพากษาหรือคำสั่ง จึงเป็นหลักประกันว่า หากในที่สุดศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้อุทธรณ์ต้องรับผิดชอบค่าธรรมเนียมแทนคู่ความฝ่ายที่ชนะคดีแล้ว ผู้ชนะคดีจะมีสิทธิได้รับค่าธรรมเนียมนั้น หลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมุ่งให้ความคุ้มครองคู่กรณีที่มีคดีความในชั้นศาลให้ได้รับความเป็นธรรม จากการดำเนินคดีในชั้นต้นของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือคู่ความที่เป็นฝ่ายแพ้คดี เพราะการฟ้องคดีในชั้นอุทธรณ์ย่อมทำให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีนั้นจนกว่าจะสิ้นสุดการพิจารณาในชั้นศาลอุทธรณ์ แต่ในส่วนของผู้อุทธรณ์ที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ นั้น ถ้าผู้อุทธรณ์ขออนุญาตดำเนินคดีอย่างคนอนาถาและได้รับอนุญาตจากศาลให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ย่อมได้รับการยกเว้นที่จะไม่ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมที่จะต้องชำระแก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้อุทธรณ์มีสิทธิยื่นคำร้องขอในกรณีไม่มีเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ ด้วยเหตุนี้ การกำหนดให้ผู้อุทธรณ์ต้องวางเงินค่าธรรมเนียมพร้อมกับอุทธรณ์ จึงมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม แต่เป็นการให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับผู้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นอย่างเท่าเทียมกันและเสมอกันตามกฎหมาย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

นายพัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ